

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

12. april 2010

Øystein Bruås Jakobsen
St. Olavs gate 10
0165 Oslo

Svar på høring om datalagring

Dette er et svar på Samferdselsdepartementets anmodning om høringsuttalelser på forslag om innføring av Datalagringsdirektivet i Norsk lov [1]. Jeg har signert på Folkets Høringsuttalelse skrevet av kampanjeorganisasjonen Stopp Datalagringsdirektivet [2] og er medlem av FriBit [3], og støtter argumentasjonene og konklusjonene som de har skrevet. Det er derimot noen poenger rundt demokratiske prinsipper som jeg selv ønsker å trekke frem.

Datalagringsdirektivet har åpenbart klare negative konsekvenser for personvernet

Det står følgende i høringsnotatet: **Arbeiderpartiet vil implementere datalagringsdirektivet forutsatt at det i utredningen ikke framkommer klare negative konsekvenser for personvernet.**

Når *samtlig datatilsyn i Europa* sammen med en rekke uavhengige, fagkyndige rettighetsorganisasjoner som EPIC [4] og EFF [5] konkluderer med at Datalagringsdirektivet er grovt personvernfiendtlig er svaret gitt. Kripos og PST kan ikke regnes for å være uavhengige i saken gitt at de er selv mottakerne av mulighetene som DLD gir, og de kan heller ikke regnes for å være fagorgan i personvernsspørsmål.

Datalagringsdirektivet bryter ved Maktfordelingsprinsippet

Montesquie's tredeling hvor lovgivende, dømmende og utøvende parter er separert [6] er essensiell for et levedyktig demokrati. Dette prinsippet handler om å fordele makt, slik at ikke for få mennesker får for mye makt. Datalagringsdirektivet gir en håndfull individer potensiale til fullstendig oversikt over hele den Norske befolknings kommunikasjons og transportadferd. Denne typen informasjon har et enormt potensiale for misbruk.

All historie har vist at informasjon *vil* bli misbrukt, og Arbeiderpartiet med Lund-kommisjonen har ikke et spesielt rent rulleblad i så måte. Arbeiderpartiet kan heller ikke garantere for hva fremtidige myndigheter kan og vil gjøre med innsamlet informasjon. Maktfordelingsprinsippet er et *prinsipp* – ikke fordi vi har mistillit til politiet, domstolene eller myndighetene slik de er nå – men fordi vi har erfart gjennom årtusener med borgerkriger og opprør den korrupperende effekten av å plassere for mye makt i for få hender.

Å tro at det ikke kan eller vil skje igjen er både prinsipløst, historieløst og fantasiløst.

Proessen for innføring av Datalagringsdirektivet er udemokratisk

Av de som har kompetanse på hva Datalagringsdirektivet innebærer er det en overveldende majoritet som er imot. Uavhengige organisasjoner er sterkt imot, Stopp Datalagringsdirektivet har over 7000 medlemmer. Folkeaksjonen «Ja til Datalagringsdirektivet» glimrer med sitt fravær. På de 1000 blogger flommer det over av kritikk mot regjeringens standpunkt og svært udemokratiske prosess. Det virker som at Regjeringen har glemt hvem de jobber for. Regjeringen skal være befolkningens ydmyke ansatte, lydhøre ovenfor befolkningens ønsker. Det er begrenset hvor mye tid hvermannen har å avse til frivillig arbeide, det er også begrenset hvor mange som har kompetanse på disse kompliserte temaene.

Når så mange hever stemmen sin i protest bør Regjeringen kjenne sin besøkstid og ikke forsøke å presse igjennom lovendringer som er åpenbart uønsket av allmennheten – spesielt ikke lovendringer som fjerner grunnleggende friheter som våre forfedre har gitt sine liv for at vi skal kunne nyte godt av.

Et overvåkningsregime vil være svært vanskelig å fjerne

Teknologien er nå av en slik art at et overvåkningsregime vil være svært vanskelig å fjerne. Tidligere, hvis en regjering ikke oppfører seg kunne man «bare» gjøre opprør, og danne en ny grunnlov. Desverre er det ikke slik lengre at en regjering i utakt med befolkningen bare kan erstattes. Dagens systemer for overvåkning av kommunikasjon og transport, kombinert med avanserte systemer for mønstergjenkjenning gjør det mulig å identifisere «uromomenter» før de får momentum. Etter anklager om valgfusk i Iran ble et system som kalles DPI (Deep Packet Inspection) brukt for å sensurere bort regjeringskritisk informasjon fra kommunikasjonsnettverkene, samlinger ble oppdaget og brutt opp og opponenter forsvant før de kunne yte effektiv motstand [7][8].

Dette er den rosa elefanten få tør snakke om. De fleste vil tro at ens egen regjering arbeider for fellesskapets beste og aldri vil korrumpes. Den eneste garantien befolkningen har for fortsatt frihet er at de har anledning til fri og usensurerte ytringer, rett til fri samling og fri og uovervåket kommunikasjon.

Datalagringsdirektivet vil føre til at myndighetene og politiet vil vite mer om allmennheten, enn allmennheten vet om myndighetene og politiet. Datalagringsdirektivet ugjør helt klart et skritt mot en opplevd mindre fri hverdag.

Konklusjon

Det er en sterk konsensus blant fagorganer at Datalagringsdirektivet har alvorlige negative konsekvenser for personvernet, og skal da ikke tas inn i lov etter AP's egen uttalelse.

Datalagringsdirektivet bryter også med helt grunnleggende prinsipper som maktfordelingsprinsippet, personvern, rett til fri samling med mer. Disse prinsippene garanterer vårt eget demokrati, og kan ikke fjernes over natten for å beskytte allmennheten mot en vag terrortrussel – spesielt når virkemidlene ikke har dokumentert virkning.

Skal demokratiske grunnverdier ofres på sikkerhetens alter skal det i så tilfelle kun skje etter innstendig anmodning fra allmennheten, ikke på tross av høylydt motstand.

Med vennlig hilsen
Øystein B. Jakobsen

- [1] http://www.regjeringen.no/upload/SD/Vedlegg/Telekommunikasjon/hoering_datalagring_2010/hbre_v_datalagring_236423_4_P.pdf
- [2] <http://www.stoppdld.no>
- [3] <http://www.fribit.no>
- [4] http://epic.org/privacy/intl/data_retention.html
- [5] <http://www.eff.org/deeplinks/2010/03/beginning-end-data-retention>
- [6] http://en.wikipedia.org/wiki/Separation_of_powers
- [7] http://en.wikipedia.org/wiki/Deep_packet_inspection#Iran
- [8] <http://www.dagensit.no/article1693082.ece>
- [9] <http://www.brainyquote.com/quotes/quotes/t/thomasjeff169586.html>